॥ १९ ॥ तंशशापेतिसंबंधः ॥ २० ॥ २१ ॥ दीर्घतमःअंधत्वं ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ सम्यक्तानंविस्तारोयस्यतस्यकुलस्यवृद्धयेविस्तीर्णस्यापिवृद्धयेइत्यर्थ. ॥ २५ ॥ गोधर्मप्रकाशमैथुनं सौरभेयात्कामधेनुपुत्रात्अधीत्यअधिगम्य ॥ २६ ॥ मोहाभिभूतत्वंअपापेपापदर्शित्वात् ॥ २७ ॥ २८ ॥ पुत्रलाभालब्धपुत्रा तदागोधर्मकाले नतुतोष तेमुनयःपत्नीचतंत्यक्तवंतइत्यर्थः यतःअतएवप्रद्वेषीति

पद्भ्यामारोधयन्मार्गंशक्रस्यचबृहस्पतेः ॥ स्थानमप्राप्तमथतच्छुक्रंप्रतिहतंतदा ॥ १९ ॥ पपातसहसाभूमौततःक्रुद्धोबृहस्पतिः ॥ तंदृष्ट्वापतितंशुक्रंशशाप सरुषान्वितः ॥ २० ॥ उतथ्यपुत्रंगर्भस्थंनिर्भर्त्स्यभगवानृषिः ॥ यन्मांत्वमीदृशेकालेसर्वभूतेप्सितेसति ॥ २१ ॥ एवमात्थवचस्तस्मात्तमोदीर्घप्रवेक्ष्यसि ॥ सवैदीर्घतमानामशापादृषिरजायत ॥ २२ ॥ बृहस्पतेर्बृहत्कीर्त्तेर्बृहस्पतिरिवौजसा ॥ जात्यंधोवेदवित्प्राज्ञःपत्नींलेभेसविद्यया ॥ २३ ॥ तरुणींरूपसंपन्नांप्रद्वेषींनामब्राह्मणीं ॥ सपुत्रान्जनयामासगौतमादीन्महायशाः ॥ २४ ॥ ऋषेरुतथ्यस्यतदासंतानकुलवृद्धये ॥ धर्मात्माचमहात्माचवेदवेदांगपारगः ॥ २५ ॥ गोधर्मसौरभेयाच्चसोऽधीत्यनिखिलंमुनिः ॥ प्रावर्ततततदाकर्तुंश्रद्धावांस्तमशंकया ॥ २६ ॥ ततोवितथमर्यादंतंदृष्ट्वामुनिसत्तमाः ॥ क्रुद्धामोहाभिभूतास्तेसर्वेतत्राश्रमौकसः ॥ २७ ॥ अहोऽयंभिन्नमर्यादोनाश्रमेवस्तुमर्हति ॥ तस्मादेनंवयंसर्वेपापात्मानंत्यजामहे ॥ २८ ॥ इत्यन्योऽन्यंसमाभाष्यतेदीर्घतमसंमुनिं ॥ पुत्रलाभाचसापत्नीनतुतोषपतिंतदा ॥ २९ ॥ प्रद्विषंतींपतिर्भार्यांकिमांद्वेक्षीतिचाब्रवीत् ॥ प्रद्वेष्युवाच भार्यायाभरणाद्भर्तापालनाच्चपतिः स्मृतः ॥ ३० ॥ अहंत्वद्भरणाशक्ताजात्यंधंससुतंतदा ॥ नित्यकालंश्रमेणार्तानभरेयंमहातपः ॥ ३१ ॥ भीष्मउवाच तस्यास्तद्वचनंश्रुत्वाऋषिःकोपसमन्वितः ॥ प्रत्युवाचततःपत्नींप्रद्वेषींससुतांतदा ॥ ३२ ॥ नियतांक्षत्रियकुलेधनार्थश्चभविष्यति ॥ प्रद्वेष्युवाच त्वयादत्तंधनंविप्रनेच्छेयंदुःखकारणं ॥ ३३ ॥ यथेष्टंकुरुविप्रेंद्रनभरेयंपुरायथा ॥ दीर्घतमाउवाच अद्यप्रभृतिमर्यादामयालोकेप्रतिष्ठिता ॥ ३४ ॥

तस्याःनाम ॥ २९ ॥ द्वेक्षिद्वेषंकरोषि पतिःपालनादुपसर्गेभ्यः भरणादन्नादिनाभर्त्ताच ॥ ३० ॥ अहंतुप्रत्युतत्वद्भरणाशक्तासतीनभरेयं तदातदेव लुप्तोपमा पूर्ववदित्यर्थः ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ धनंअर्थश्चउपभोगादिः ॥ ३३ ॥ नभरेयंयथापुरा भर्त्रंतरंकरिष्यामीत्याशयः ॥ ३४ ॥

*धनसहितोर्थइतिसमासः

Digitized by Google